

Erratum Jaarboek onderwijs 2008

Ondanks de zorgvuldigheid waarmee deze publicatie is samengesteld, is een aantal zaken niet juist vermeld. Onze excuses hiervoor.

De juiste gegevens zijn:

- In de laatste zin van de lead op pagina 101 moet staan 'Een op de vier' in plaats van 'Een op de drie'.
- In de kop van de laatste alinea op pagina 103 moet staan 'een op de vier' in plaats van 'een op de drie'.
- De laatste zin op pagina 103 moet zijn 'Daarentegen verdiende een kwart minder' in plaats van 'Daarentegen verdiende ook een derde minder'.
- In de eerste alinea onder figuur 7.3.3 op pagina 104 horen de percentages achtereenvolgens te zijn 42, 28 en 9, in plaats van respectievelijk 61, 31 en 12.
- In de tweede alinea op pagina 104 moet de derde zin zijn 'Autochtone voortijdig schoolverlaters met betaald werk verdienen over het algemeen meer dan allochtone' in plaats van 'De inkomsten van allochtone en autochtone voortijdig schoolverlaters met betaald werk waren vergelijkbaar'.
- In de tweede alinea op pagina 104 moet de vierde zin beginnen met 'Ook' in plaats van 'Wel'.
- In de tweede alinea op pagina 104 horen de percentages in de laatste zin achtereenvolgens 42 en 23 te zijn, in plaats van respectievelijk 44 en 28.
- In figuur 7.3.4 op pagina 105 is de verdeling van elke staaf over de categorieën van minimumjeugdloon gewijzigd.
- In Tabel 7.3.3 op pagina 226 zijn alle getallen onder het kopje 'Inkomsten vsv'ers met betaald werk na schooluitval' (rijen 2 t/m 5) gewijzigd.

7.3 Voortijdig schoolverlaters en hun baanbezit na schooluitval

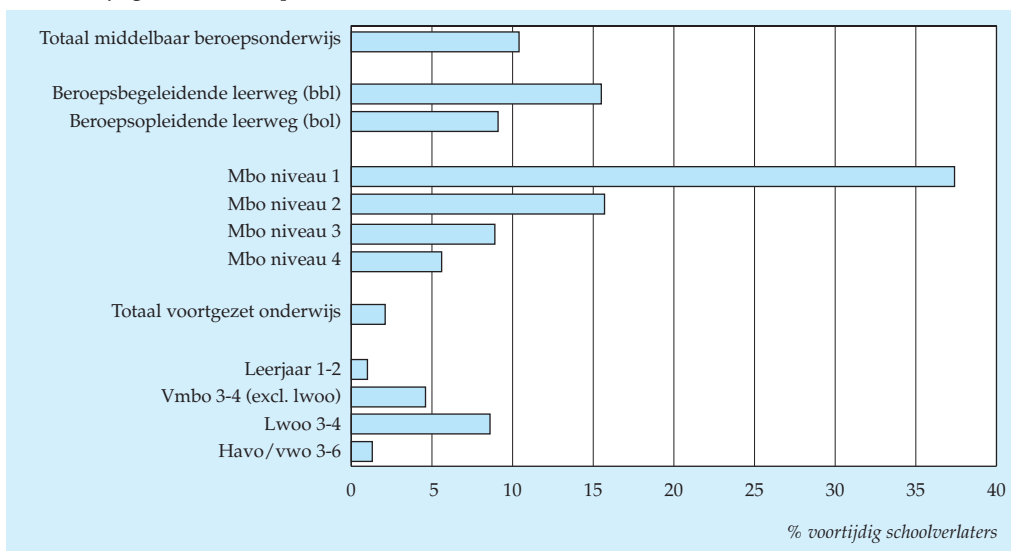
In het schooljaar 2004/'05 zaten 1,2 miljoen jongeren in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Een jaar later had ongeveer een op de twintig het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie. Wanneer jongeren zonder startkwalificatie van school gaan, wordt verwacht dat ze problemen krijgen op de arbeidsmarkt. Na het verlaten van de school bleek de helft van de voortijdig schoolverlaters een betaalde baan te hebben. Voortijdig schoolverlaters vanuit het mbo hadden vaker betaald werk dan leerlingen die uitstroomden uit het voortgezet onderwijs. Een op de vier voortijdig schoolverlaters met betaald werk verdiende minder dan de helft van het minimumjeugdloon.

Vier procent verlaat het onderwijs zonder startkwalificatie

Van de leerlingen in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs in 2004/'05 (jonger dan 23 jaar en behorende tot de Nederlandse bevolking; zie kader) verliet ruim 4 procent het onderwijs zonder startkwalificatie. Dit zijn ruim 53 duizend jongeren. De meeste uitval vond plaats vanuit het middelbaar beroepsonderwijs (mbo), namelijk 10 procent van alle leerlingen. In het voortgezet onderwijs betrof het aantal voortijdig schoolverlaters 2 procent van het totaal aantal leerlingen.

Binnen het mbo geldt: hoe hoger het niveau, hoe lager het percentage voortijdig schoolverlaters. Van de leerlingen op het eerste mbo-niveau had 37 procent een jaar later het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie. Op niveau twee was dat

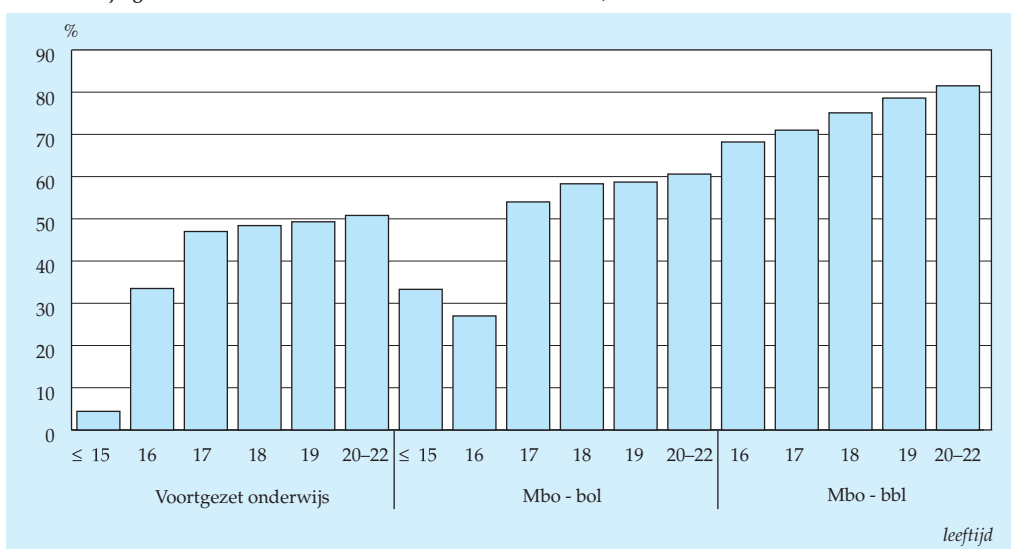
7.3.1 Voortijdig schoolverlaters per schoolsoort, 2005

Bron: CBS (Onderwijsstatistieken).

Jongens hadden na het voortijdig schoolverlaten iets vaker betaald werk dan meisjes, maar dit verschil is minimaal. Wanneer onderscheid wordt gemaakt naar herkomstgroepering, blijkt dat autochtone voortijdig schoolverlaters vaker betaald werk hebben (62 procent) dan allochtone (40 procent), waarbij allochtonen met een niet-westerse achtergrond het minst vaak werk hebben (38 procent).

7.3.2 Voortijdig schoolverlaters met een betaalde baan na schooluitval, 2005*

Bron: CBS (Onderwijsstatistieken).

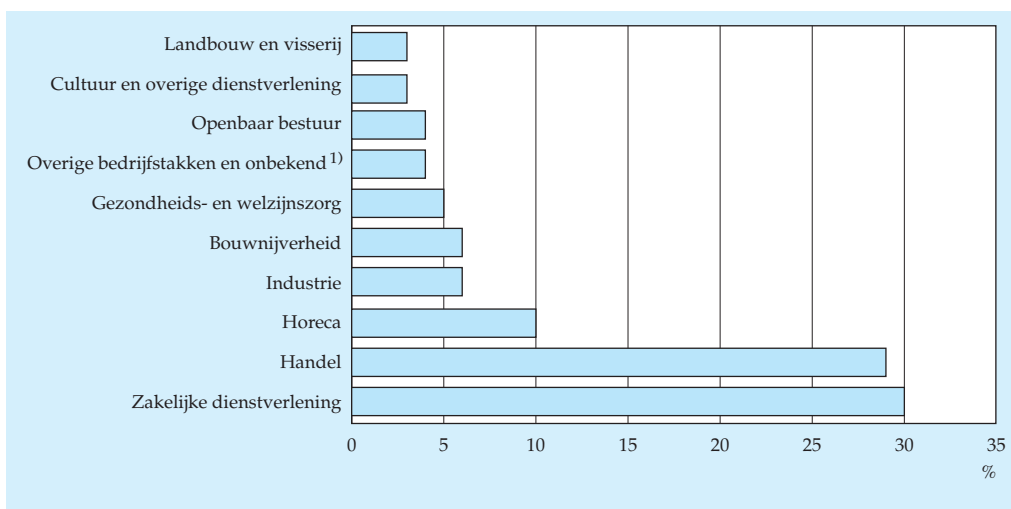
Vooral banen in handel en zakelijke dienstverlening

Voortijdig schoolverlaters die na schooluitval een betaalde baan hadden, waren voornamelijk werkzaam in de handel (29 procent) en de zakelijke dienstverlening (30 procent), en in iets mindere mate in de horeca (10 procent). Dit geldt voor zowel autochtone als allochtone voortijdig schoolverlaters. Jongere voortijdig schoolverlaters werkten relatief vaker in de horeca. Voortijdig schoolverlaters vanuit de beroepsbegeleidende leerweg (bbl) waren vaker werkzaam in de industrie en de bouwnijverheid dan in de horeca. Het waren voornamelijk de jongens die in deze sectoren werkzaam waren. De meisjes werkten na de horeca het meest in de gezondheids- en welzijnszorg.

Inkomsten uit werk bij een op de vier minder dan de helft van het minimumloon

Ruim een derde van de voortijdig schoolverlaters met betaald werk verdiende in september 2005, na het verlaten van de school, meer dan 1,2 keer het minimumloon dat geldt voor zijn of haar leeftijd¹⁾. Daarentegen verdiende een kwart minder dan

7.3.3 Banen van voortijdig schoolverlaters na schooluitval, verdeling naar bedrijfstak, 2005*

¹⁾ Bedrijfstakken met een aandeel van minder dan 3 procent en bedrijfstak onbekend.

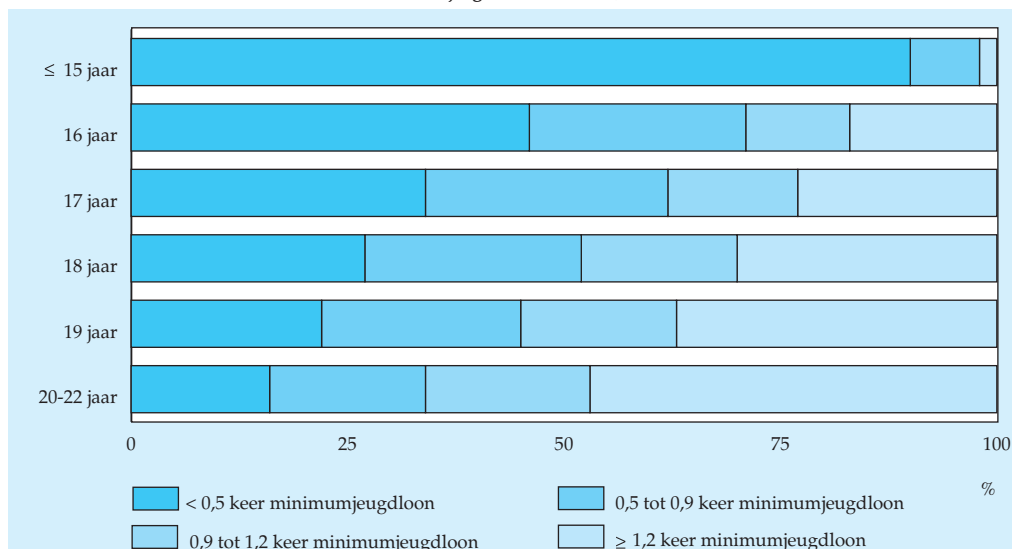
Bron: CBS (Onderwijsstatistiek).

de helft van het minimumjeugdloon. Dit zou kunnen komen doordat zij minder uren werken. Voortijdig schoolverlaters vanuit het voortgezet onderwijs hadden veelal een lager maandloon dan de uitvallers vanuit het mbo. Bij het voortgezet onderwijs verdiende 42 procent minder dan de helft van het minimumjeugdloon. Bij de beroepsopleidende leerweg (bol) van het mbo lag dat aandeel op 28 procent en bij de beroepsbegeleidende leerweg (bbl) van het mbo op 9 procent.

Het minimumloon lag in 2005 tussen 379 euro bruto per maand voor 15-jarigen tot 1 075 euro voor 22-jarigen. Hoewel rekening is gehouden met het minimumjeugdloon per leeftijdscategorie, blijkt dat jongere voortijdige schoolverlaters over het algemeen minder verdienen dan oudere. Autochtone voortijdig schoolverlaters met betaald werk verdienen over het algemeen meer dan allochtone. Ook was er een verschil in inkomsten tussen jongens en meisjes. Jongens verdienen veel vaker dan meisjes meer dan 1,2 keer het minimumjeugdloon (42 procent tegenover 23 procent).

Over het algemeen hebben voortijdig schoolverlaters met betaald werk inkomsten uit één baan. Slechts 7 procent van de voortijdig schoolverlaters met betaald werk combineert meerdere banen voor zijn inkomsten. Dit zijn voornamelijk voortijdig schoolverlaters vanuit de beroepsopleidende leerweg (bol) van het mbo (9 procent). Ook oudere leerlingen en leerlingen van niet-westers allochtone afkomst combineren vaker twee of meer banen, maar dit aandeel komt niet boven de 10 procent.

7.3.4 Inkomsten uit baan na schooluitval van voortijdig schoolverlaters, 2005*

Bron: CBS (Onderwijsstatistieken).

Voortijdig schoolverlaters

Voortijdig schoolverlaters worden gedefinieerd als leerlingen die het (bekostigd) onderwijs verlaten zonder een startkwalificatie. Een leerling heeft een startkwalificatie met ten minste een afgeronde havo- of vwo-opleiding of een basisberoepsopleiding (mbo niveau 2).

De gegevens in deze paragraaf zijn gebaseerd op de directe door- en uitstroom uit het door de overheid bekostigde onderwijs tussen 1 oktober 2004 en 1 oktober 2005, ofwel de uitstroom gedurende het schooljaar 2004/'05. Dit wordt ook de jaarlijkse nieuwe aanwas voortijdig schoolverlaters genoemd. Leerlingen die in een eerder schooljaar zonder startkwalificatie uitstroomden worden niet meegeteld. Bovendien worden leerlingen die later toch nog hun schoolloopbaan vervolgen, hier wél als voortijdig schoolverlater geteld.

De cijfers hebben betrekking op de leerlingen uit het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs die ultimo september 2005 jonger waren dan 23 jaar en die op beide peilmomenten – ultimo september 2004 en ultimo september 2005 – tot de Nederlandse bevolking behoorden (ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie, GBA). Het totaal aantal leerlingen in deze onderzoekspopulatie wijkt daarmee af van het totaal aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs in 2004/'05. De cijfers beogen dan ook niet het totaal aantal voortijdig schoolverlaters in Nederland weer te geven.

7.3.3 Kenmerken van banen van voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) vanuit het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs, na schooluitval, 2005¹⁾

	Vsv'ers met betaald werk in onderzoeks-populatie		w.v. vsv'ers vanuit					
			voortgezet onderwijs		mbo-bol ²⁾		mbo-bbl ³⁾	
	x 1 000	%	x 1 000	%	x 1 000	%	x 1 000	%
Totaal voortijdig schoolverlaters met betaald werk	29,3	100,0	6,4	100,0	14,4	100,0	8,5	100,0
Inkomsten vsv'ers met betaald werk na schooluitval								
< 0,5 keer minimumjeugdloon	7,4	25,4	2,7	42,1	4,0	27,6	0,8	9,3
0,5 tot 0,9 keer minimumjeugdloon	6,7	22,9	1,8	27,7	3,9	26,8	1,1	12,7
0,9 tot 1,2 keer minimumjeugdloon	5,0	17,1	0,8	12,5	2,5	17,1	1,8	20,5
≥ 1,2 keer minimumjeugdloon	10,1	34,6	1,1	17,7	4,1	28,5	4,9	57,5
Aantal banen vsv'ers met betaald werk na schooluitval								
Eén baan	27,2	92,6	6,0	94,2	13,1	90,9	8,0	94,2
Meerdere banen	2,2	7,4	0,4	5,8	1,3	9,1	0,5	5,8
Economische activiteit van (hoofd)baan vsv'ers met betaald werk na schooluitval								
Landbouw en visserij	0,8	2,9	0,2	3,8	0,4	2,5	0,3	3,0
Delfstoffenwinning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Industrie	1,7	5,9	0,3	4,4	0,6	4,1	0,8	9,8
Energie- en waterleidingbedrijven	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bouwnijverheid	1,7	5,8	0,3	4,2	0,3	2,3	1,1	13,0
Handel	8,4	28,8	2,2	35,1	3,9	27,3	2,3	26,6
Horeca	3,0	10,3	0,8	13,0	1,7	11,5	0,5	6,4
Vervoer en communicatie	0,9	2,9	0,1	2,2	0,4	2,9	0,3	3,4
Financiële instellingen	0,2	0,7	0,0	0,6	0,1	1,0	0,0	0,5
Zakelijke dienstverlening	8,7	29,7	1,7	26,8	5,1	35,1	1,9	22,6
Openbaar bestuur	1,1	3,8	0,2	3,0	0,6	4,3	0,3	3,8
Onderwijs	0,1	0,4	0,0	0,4	0,0	0,3	0,0	0,6
Gezondheids- en welzijnszorg	1,5	5,0	0,2	3,2	0,8	5,3	0,5	5,8
Cultuur en overige dienstverlening	1,0	3,4	0,2	3,1	0,5	3,1	0,4	4,2
Onbekend	0,0	0,2	0,0	0,3	0,0	0,2	0,0	0,2

N.B. Meer informatie over kenmerken van banen van voortijdig schoolverlaters na schooluitval is te vinden in de maatwerk-levering 'Voortijdig schoolverlaters 2005, bereikbaar via de themapagina Onderwijs.

¹⁾ Het betreft een onderzoekspopulatie: leerlingen jonger dan 23 jaar en behorende tot de Nederlandse bevolking, zie kader in paragraaf 7.3.

²⁾ Beroepsopleidende leerweg (bol) binnen het mbo.

³⁾ Beroepsbegeleidende leerweg (bbl) binnen het mbo.

Bron: CBS, IBG, SSB.

